

Roep mij dan red ik jou

Roep mij dan red ik jou

Een verhaal over Iraanse vluchtelingen

Henk Koelewijn

Scholten Uitgeverij

Roep mij dan red ik jou

Een verhaal over Iraanse vluchtelingen

Henk Koelewijn

© 2020 Scholten Uitgeverij BV

Burgemeester Drijbersingel 25c

8021 DA Zwolle

info@scholtenuitgeverij.nl

www.scholtenuitgeverij.nl

Omslagontwerp en E-Book: Marcin & Milou, www.marcin-milou.com

Binnenwerk opmaak: Piet Versteeg

Tekstcorrectie: Janneke van Hoven / Gerhard van Dijk

Drukwerk: Drukcase

Eerste druk, 30-08-2020

ISBN nummer: 978-90-831046-9-0

NUR: 707

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de nieuwste boeken van Scholten Uitgeverij via: www.scholtenuitgeverij.nl/nieuwsbrief.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, met uitzondering van korte citaten gebruikt in recensies, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means – electronic, mechanical, photocopy, recording or any other – except for brief quotations in printed reviews, without the prior written permission of the publisher.

Inhoudsopgave

Aanbeveling

Voorwoord

1. Parmis

2. Salman

3. Parmis

4. Yousseouf

5. Parvanah

6. Salman en Niloufar

7. Azad en Farouzan

8. Mherdad en Peyman

9. Niloufar

10. Yousseouf

11. Azad en Farouzan

12. Parvanah

13. Yousseouf

14. Niloufar

15. Azad

16. Magnaz

17. Salman

18. Mherdad en Peyman

19. Yousseouf

20. Armin en Jilla
21. Salman
22. Azad
23. Salman
24. Parvanah
25. Youssouf
26. Armin
27. Salman
28. Mherdad en Peyman
29. Armin en Salman
30. Azad en Farouzan
31. Armin en Salman
32. Parvanah
33. Pasdaran
34. Rashid
35. Mherdad
36. Youssouf
37. Azad en Farouzan
38. Salman
39. Mherdad
40. Omid
41. Peyman
42. Salman
43. Parvanah
44. Yekta, Omid en Armin

- 45. Mherdad en Peyman**
- 46. Salman en Niloufar**
- 47. Parvanah**
- 48. Salman en Niloufar**
- 49. Parvanah, Mherdad en Peyman**
- 50. Pim en Sanne**
- 51. Parvanah**
- 52. Niloufar**
- 53. Yamsheed**
- 54. Rashid**
- 55. Parvanah en Mherdad**
- 56. Salman**
- 57. Behnam**
- 58. Familie Akbari**
- Epiloog**
- Dankwoord**
- Aanbeveling**
- Verklarende woordenlijst**

Mazamir Pansjaa Poensjdaah

**'Roep Mij aan in uw benauwdheid
en Ik zal u redden
en gij zult Mij eren.'**

(Psalmen 50:15 NBV)

Dit boek draag ik allereerst op aan alle mensen die met gevaar voor hun leven moeten vluchten uit hun vaderland. Mensen die familie en vrienden moeten verlaten en op zoek gaan naar een ander land, waar ze de veiligheid hopen te vinden die ze in hun eigen land is ontnomen.

Daarnaast draag ik het op aan mijn vrouw en al die vrijwilligers die vluchtelingen niet alleen een warm hart en een veilige plaats in een land als Nederland proberen te bieden, maar die hun bovenal een eeuwige toekomst in veiligheid toewensen.

Tevens draag ik het op aan Stichting Gave, die het als haar opdracht ziet de hiervoor genoemde vrijwilligers te faciliteren – en dat van harte doet.

Ten slotte draag ik het op aan onze jongste zoon, die zijn ouders zo vaak moest afstaan aan al die vluchtelingen, dat hij zelfs eens aan ons vroeg of wij onze pyjama's niet beter mee konden nemen naar het asielzoekerscentrum.

Aanbeveling

Dit boek, geschreven vanuit intense en persoonlijke betrokkenheid bij het lot van een aantal families, die noodgedwongen uit Iran moesten vluchten voor het harteloze schrikbewind van ayatollah Khomeini, vertelt het tragische en hartverscheurende verhaal van mensen die werden gemarteld en met de dood bedreigd, en daarom hun geliefde vaderland moesten verlaten.

Daarbij moesten ze vaak alles achterlaten: hun huis, hun eigendommen, hun baan en bovenal hun geliefden, om een gevaarlijke en onzekere reis te aanvaarden naar een onbekende bestemming die soms ook nog hun hele vermogen kostte. Bij aankomst in het land van bestemming, waar ze een nieuwe toekomst hoopten op te bouwen, stuiten ze menigmaal op de kille, harteloze bureaucratische systemen waar asielzoekers mee te maken krijgen. Met argwaan en achterdocht werden ze soms behandeld alsof ze zelf de vertegenwoordigers zijn van het schrikbewind waaraan ze ternauwernood zijn ontsnapt.

Maar toch gloort er ook prachtige hoop in dit boek. Verhalen van wonderlijke ontmoetingen en herenigingen met geliefden aan de andere kant van de wereld.

De prachtige verhalen van hoop en troost die de boodschap van Gods liefde aan deze mooie mensen heeft gegeven, heeft mij tot tranen toe ontroerd.

Iedereen zou dit relaas moeten lezen om een beter begrip en meer compassie te krijgen voor de noodroep van deze kostbare mensen. Met dank aan de auteur, die dit voor de lezer zo prachtig zichtbaar heeft gemaakt. Van harte aanbevolen en een must voor iedereen die oog heeft voor zijn naaste.

Jaap Dieleman – De Heilbode – Abba Child Care

Voorwoord

Nederland is veranderd. Ons land is multicultureel geworden. De een vindt dat heerlijk, de ander voelt het als een bedreiging. Dat verschil in beleving loopt dwars door de samenleving, het komt voor in alle geledingen: hoogopgeleid of niet, hardwerkend of werkloos, man of vrouw, jong of oud, religieus of niet-gelovig. Waarom is de een bang voor vluchtelingen en voelt de ander zich juist verrijkt? De mensen die de komst van vluchtelingen als een verrijking ervaren, zijn vrijwel zonder uitzondering mensen die contact hebben met mensen die moesten vluchten omdat hun vaderland een onveilige plaats was. Angst is er met name onder hen die geen contacten hebben met vluchtelingen en geen weet hebben van hun wereld.

Er is bijna niets wat zoveel voldoening geeft als zorgen voor een veilige omgeving voor vluchtelingen. Wie de moeite neemt om af te dalen – zo voelt het misschien – naar de wereld van de vluchteling, ervaart iets bijzonders. Hij (of zij) wordt verrijkt door de contacten met een wereld waarin gastvrijheid een vanzelfsprekendheid is. Door de individualisering zijn we dat in de westerse wereld bijna helemaal verloren.

Er zijn heel veel mensen die wel God willen zijn, maar er is maar één God die bereid was om mens te worden. Dat is misschien het unieke van het christelijke geloof. In de meeste religies gaat het erom dat de mens opklimt naar de goddelijkheid, behalve in het christendom. Christenen geloven dat God in Christus naar de mens afdaalde.

Een bekend verhaal illustreert dat. Eens viel een man in een diepe put. Hij kon er onmogelijk zelf uit klimmen. Na verloop van tijd hoorde de man voetstappen; het gezicht van de Boeddha verscheen boven hem. Op zijn roep om hulp antwoordde de Boeddha: 'Dit is je karma. Benut de kans die je hebt om je te onthechten van al je verlangens.' Even later kwam Mohammed voorbij. Ook hem vroeg de man om hulp. Mohammed zei: 'Dit is de volmaakte wil van Allah. Die moet je accepteren.' Zo kwamen

de leiders van alle religies voorbij en allemaal gaven ze hem hun goedbedoelde advies. Als laatste kwam Jezus bij de put. Hij zei niets, maar sprong naar beneden. Toen Hij naast de man stond, omarmde Hij hem en zegende hem. Vervolgens liet Hij de man op Zijn schouders klimmen en zo kon hij uit de put komen. De man was dankbaar en blij: hij was vrij! Toen realiseerde hij zich dat Jezus voor hem in de put was achtergebleven...

Aan Jezus kunnen we zien hoe iemand die zich durft te vernederen uiteindelijk bijzonder verhoogd zal worden.

In dit boek neem ik u mee in de wereld van vluchtelingen. Zij ontvluchten hun vaderland en reizen via een vaak levensgevaarlijke route naar een onbekend land, in de hoop daar veiligheid te vinden, mensen die liefde en respect durven te delen, en broers en zussen die het een eer vinden om mensen die het moeilijk hebben te helpen, omdat zij dat doen voor Hem die zich voor ons heeft vernederd.

Stel dat Nederland – wat we niet hopen – een onveilig land wordt en dat wij of onze kinderen moeten vluchten, dan wil je niets liever dan dat er ook in het land waar we naartoe vluchten mensen zijn die ons hartelijk ontvangen, helpen en zo mogelijk veiligheid bieden.

De kritiek dat de vluchtelingen als vip worden ontvangen en behandeld, is afkomstig van mensen die totaal geen contact met asielzoekers hebben. Wie met hen omgaat begrijpt dat het mensen zijn die tijdens de oorlog in eigen land en door de ervaringen en ontberingen tijdens de vluchtroute ernstige trauma's hebben opgelopen.

Voeg daarbij de taalbarrière en het feit dat men afscheid heeft moeten nemen van familie en vrienden en elk weldenkend mens begrijpt dat dit, normaal gesproken, een basis voor een lange ggz-behandeling zou kunnen zijn. Als er door de gezamenlijke kerken en vele andere vrijwilligers, niet met enorm veel liefde en overgave gewerkt wordt om deze mensen warmte, respect en liefde te geven, dan leven ze vaak jarenlang, eenzaam geïsoleerd in een asielzoekerscentrum bij voorkeur ver van de bewoonde wereld.

Maar gelukkig zijn er in Nederland actieve werkgroepen die allerlei activiteiten op en buiten het centrum bieden. Mensen die dat willen, worden opgehaald voor de wekelijkse kerkdiensten.

Ze worden wanneer nodig naar de huisarts of het ziekenhuis gebracht. Als een bewoner naar zijn advocaat moet, dan staat er bijna altijd wel een vrijwilliger klaar om mee te gaan.

Ook boodschappen doen in supermarkten op afstand van het azc wordt vaak samen met vrijwilligers gedaan die voor vervoer zorgen. Dit gebeurt rondom de meeste azc's in Nederland. Er zijn gelukkig heel veel Nederlanders die zich niet klakkeloos wensen te conformeren aan de afzonderingspolitiek van Den Haag, zoals die vooral in de tijd waarin dit boek speelt algemeen beleid was.

Dit boek is gebaseerd op waargebeurde situaties die samen de ruwe kern vormen, waarvan de schrijver een pakkend verhaal heeft getracht te maken. De gebruikte namen zijn gefingeerd en overeenkomsten met bestaande personen berusten uitsluitend op toeval. Voor het vertellen van de verhalen die aan dit boek ten grondslag liggen, heb ik toestemming van de betrokkenen. Zij hebben fictieve namen gekregen.

In het boek gebruik ik meerdere keren fonetisch geschreven woorden in het Farsi, de gangbare taal in Iran. Achter in het boek staat daarom een woordenlijst met de Nederlandse vertaling.

Mijn boek beschrijft vier verschillende verhalen van Iraanse burgers die vlak voor het nieuwe millennium, rond 1999, hun vaderland om diverse redenen moesten verlaten.

Allereerst het gezin van Salman en Niloufar Akbari en hun twee dochtertjes Taminèh en Orkidèh. Omdat Salman Jezus leerde kennen en christen wilde worden moest hij met zijn gezin het regiem in Iran ontvluchten. Overgaan van islam naar een andere godsdienst is een doodzonde in Iran.

Als tweede het verhaal van Parvanah Yazayeri, een jonge vrouw van zeventien jaar. Zij werd persoonlijk bedreigd door de politie omdat haar vader al zes jaar eerder Iran had verlaten omdat hij een meer dan gezonde belangstelling had voor het christelijk geloof.

Ook de twee boezemvrienden Mherdad Niasar en Peyman Darbandi moesten Iran verlaten om de levensgevaarlijke gevolgen van de studentenopstand in Teheran in juni 1999 te ontlopen. En als laatste Azad Akbari en zijn vrouw Farouzan. Zij verloren op dramatische wijze hun drie kinderen aan de overdreven toegepaste regels van het regiem in Iran. Zij ontvluchten

noodgedwongen hun land.

Uiteraard komen we ook familie, vrienden en zelfs medevluchtelingen tegen in het boek, met voor ons zeer ongebruikelijke namen, waarmee u al lezend kennis zult maken.

Sinds in 1979, de Islamitische Revolutie plaatsvond, zijn vele miljoenen Iraniërs hun land ontvlucht naar Amerika en Europa. De laatste jaren kunnen we in de overzichten van verschillende zendingsorganisaties wereldwijd lezen dat Iran al meerdere jaren achter elkaar het land is waar de christelijke kerk procentueel het sterkst groeit in de hele wereld.

En dat in een land waarin evangelisatie ten strengste is verboden en waar overgang van islam naar christenzijn nog steeds gestraft wordt met de doodstraf.

Achter die groei kan niets anders zitten dan een plan van God.

Vele van de gevluchte Iraniërs zijn in aanraking gekomen met het geloof in Jezus Christus. Inmiddels wordt het evangelie in het Farsi via de satelliet op televisie en radio volop over het land verspreid.

En zij die nog in Iran wonen raken meer en meer teleurgesteld in de islam en waar dat het land brengt, waardoor er nog meer openheid voor het evangelie komt.

Ik hoop en bid dat wij hier in het westen gaan beseffen dat wanneer wij bepaalde landen niet of moeilijk kunnen bereiken met het evangelie, dat God ze desnoods hierheen brengt. Dat we mogen begrijpen en ervaren dat Gods plannen veel hoger zijn onze plannen (Jesaja 55:8 en volgende).

Henk Koelewijn

1. Parmis

‘Hè, heerlijk warm hier in de bus,’ zegt Parmis tegen haar vriendin Maryan.

Soezend, nagenietend van een week vrijheid in de sneeuw en de koude in de bergen ten noorden van Teheran zijn ze, samen met alle leerlingen van hun school in Teheran, weer op weg naar huis. Thuis, waar moeder op de dag voor *Zjom-èh*, de islamitische rustdag, altijd een heerlijke *ghorma saabzie* klaarmaakt. De heerlijke basmatirijst die uren in de keuken staat te pruttelen zodat je het door het hele huis kunt ruiken. En vooral het aroma van de speciale groenten en de kruiden die moeder gebruikt. Geuren, die iedereen het water in de mond doen lopen, geven echt het vertrouwde gevoel van thuis zijn. Parmis verheugt zich erop. Niet alleen op het weerzien met haar moeder, maar ook op de volgende dag. Op *Zjom-èh* komen namelijk alle ooms en tantes en neven en nichten. Het is altijd een dag van dansen, gezelligheid en plezier maken. Een echte feestdag.

Parmis droomt lekker weg. Het was een fantastische week in de sneeuw, maar thuis...

Maryan kijkt haar van opzij aan en vraagt plagerig: ‘Waar denk je aan? Ik zit de hele tijd tegen je te praten en jij zit erbij alsof je een glimlachende mummie bent.’

‘O... Sorry. Neem me niet kwalijk. Ik zit me al helemaal te verheugen op de *ghorma saabzie* van mama, die ze voor vanavond maakt.’

‘Nou, droom jij maar lekker door. Eerlijk gezegd denk ik dat je zat te dromen over M..., die voor in de bus zit, en niet over een pan met eten. Klopt dat?’

Parmis zwijgt.

Haar zus Shirin zit op de rij stoelen voor hen te kletsen met haar vriendin Magnaz. Het gaat natuurlijk, zoals altijd tussen meisjes, over jongens.

Ze hoort Magnaz zeggen: ‘Ik vind jouw broer Rezah erg leuk. Jammer dat hij jonger is dan ik ben. Toe, vertel eens wat meer over hem.’

Uiteraard zitten ze in de bus gescheiden, de jongens – waaronder

Rezah – voorin. Daarna komen een paar rijen lege stoelen en dan de meisjes, precies zoals de moellahs het willen.

De moellahs... Altijd weer die kerels met hun baarden en hun vrome, schijnheilige optreden.

Al heeft ze het zelf niet meegemaakt, toch kan zij soms verlangen naar de tijd van voor 1979, toen die vrome geestelijken nog niet aan de macht waren. Haar ouders vertellen weleens over die tijd, toen ze gewoon samen gearmd door Teheran konden wandelen, zelfs voordat ze getrouwd waren. Ze zaten dan heerlijk samen in de mooie parken en kusten elkaar. Of ze gingen met vrienden naar de film. Het gebeurde ook dat ze op vrijdag samen op de motor naar Darband gingen, een gebied dat ver buiten het centrum van de stad ligt, maar wel bij Teheran hoort.

Hier wandelen de meeste mensen de berg Tochal op, die waakt over de stad. Er gaat trouwens ook een kabelbaan naar boven. Dit is de plek waar de Teherani's (inwoners van Teheran) nog altijd bijkomen van de drukte en de chaos in de stad en genieten van de gezellige sfeer.

De ouders van Parmis zaten in die tijd vaak met vrienden op de mooie terrasjes van de vele theehuizen en authentieke Iraanse restaurantjes, aan wild stromende beekjes. Ze genoten van *zthaa-ie*, echte Iraanse thee, verse kebab van gemengd lamsen rundergehakt met heel fijn gesneden uien, en een glas bier – wat toen nog was toegestaan. Er was nog geen sprake van inmenging of bemoeizucht van onbeschofte politiemensen die de opdracht hebben het privéleven van jonge, levenslustige mensen te verwoesten.

Je kunt op diezelfde terrasjes nog steeds thee drinken en kebab eten, maar helaas zonder al de vrijheden van toen.

Parmis kan soms jaloers worden als ze nadenkt over de tijd voor haar geboorte, toen vrouwen nog niet in lange kleding hoefden te lopen, in de chador die behalve het gezicht en de handen het hele lichaam bedekt. Toen ze nog geen hoofddoek hoefden te dragen, waarvan de ene geestelijk leider net wel een beetje haar onder uit mag komen en van de andere helemaal niets. Toen de Pasdaran, de Iraanse zedenpolitie die altijd overal aanwezig is en rond loert, nog niet bestond.

De jongelui zijn net begonnen aan de terugreis van een heerlijke skivakantie in het Alborz-gebergte, waarvan Damowand met bijna zesduizend meter de hoogste berg van Iran is.

In dit gebergte zijn meerdere skigebieden. Shemshak en Dizin zijn de bekendste, waar men van half december tot half april fantastisch kan skiën. Tochal ligt het dichtst bij Teheran; daar is Parmis al verschillende keren met haar ouders geweest. Nu heeft ze met school in het skigebied rond Dizin gebivakkeerd. Dat is wat verder van Teheran, zo'n vier uur rijden met de bus, en een stuk rustiger en veiliger dan Shemshak. De skilift brengt je naar een van de hoogste skipistes ter wereld – tot zesendertighonderd meter – die een adembenemend uitzicht over de wijde omgeving biedt.

Ze hebben heel veel sneeuw gehad en ze hebben ook heel veel mooie foto's kunnen maken.

Doordat Dizin tamelijk ver van de bewoonde wereld vandaan ligt, wordt er door de Pasdaran nauwelijks gecontroleerd. De jongelui genoten in deze vakantie dus van behoorlijk grote mate van vrijheid. Vooral dat de jongens en meiden ongestoord met elkaar konden praten, wandelen en skiën was heerlijk. Dat kan normaal alleen binnen de familie, met broers en neven.

Zeker als meisje moet je voortdurend op je hoede zijn: zorgen dat je de vereiste kleding draagt, en dat je in het openbare leven niet gezien wordt met andere jongens dan je vader of je broers. Een knellend juk, dat elk uur van de dag je gedachten beheerst, dat continu frustreert.

Het meisje dat betrappt wordt op zogenaamd onzedelijk gedrag wordt zonder pardon gearresteerd en hard onder handen genomen. Daarna wordt haar vader opgebeld en mag hij haar na een stevige preek met bedreigingen van de kant van de Pasdaran en na betaling van een flinke bekeuring – of zijn het steekpenningen? – mee naar huis nemen. Daar doet de geschrokken vader de straf vaak nog eens dunnetjes over, vooral vanwege het geld dat het hem gekost heeft.

Daarom hebben de jongelui extra genoten van hun vakantie. De hele week was het prachtig weer om te skiën. Behalve de laatste dag; toen sneeuwde het een heel etmaal ononderbroken.

Parmis denkt met plezier terug aan de laatste avond in de bergen. Toen had ze gezellig zitten praten met Mehrdi, een leuke jongen, met wat langer haar en een mooie blanke huid. Hij was echt geïnteresseerd in haar en in wat haar bezighoudt. Hij is niet de standaard macho, zoals de meeste Iraanse jongens. Integendeel, hij is vriendelijk en leek alles in het werk te stellen om het Parmis

naar de zin te maken. 'Wat een bijzondere naam heb je; die hoor je eigenlijk nooit meer,' was hij een gesprek begonnen.

'Ja, mijn vader heeft me vernoemd naar een vroegere prinses, de dochter van Darius, de vroegere heerser over Perzië. De moellahs hebben deze naam verboden,' had ze geantwoord.

Mehrdi was haar al eerder opgevallen, maar tot een gesprek was het natuurlijk nooit gekomen. En daar zaten ze dan gisteravond een hele tijd naast elkaar te praten. De leraren hielden hen nauwlettend in de gaten, maar lieten het oogluikend toe.

Hij vertelde over het overlijden van zijn moeder. 'Ze stierf heel plotseling. Van het ene op het andere moment was ze er niet meer. Ze had een hartstilstand en kon niet meer gereanimeerd worden,' vertelde hij. 'Daardoor ben ik beter gaan begrijpen wat een vrouw in huis allemaal doet. Want mijn vader is nooit thuis.' Het huilen stond hem duidelijk nader dan het lachen, zijn ogen werden vochtig. Juist dat maakte indruk op Parmis; dit had ze nog nooit bij een man gezien, zeker niet bij jongens van haar eigen leeftijd.

'Waarom woon jij nog niet bij je man?' had hij daarna gevraagd.

'Je bent al negentien.'

'Mijn ouders willen dat ik me maatschappelijk ontwikkel,' had Parmis geantwoord. 'Ze vinden dat belangrijker voor me dan alleen een goede man die mijn toekomst veilig moet stellen. Voor zover je in Iran als vrouw überhaupt veilig kunt zijn, zegt mijn vader altijd.'

'Mijn moeder heeft mij ook zo opgevoed,' had hij haar toevertrouwd.

Aan het eind van de avond had hij haar hand gepakt en toen ze naar hun kamers gingen had hij haar stiekem maar wel heel voorzichtig een kus op haar voorhoofd gegeven.

En nu heeft ze steeds zo'n warm, tintelend gevoel vanbinnen...

Zou ze een beetje verliefd zijn?

Nu, in de bus, is Mehrdi voortdurend in haar gedachten en het liefst was ze naar voren in de bus gegaan om verder met hem te kunnen praten... Maar ja dat kan helaas niet.

Maryan had ook wel een beetje gelijk, want ze rook de 'ghorma saabzie' van mama, maar ze dacht aan Mehrdi.

De vakantie is voorbij en de jongelui zijn onderweg naar hun huis in Teheran, waar ze weer te maken zullen krijgen met de